

1943, august til december. Modstanden skærpes

De første nedkastninger

Valborup skovridergård ligger i skovene under godset Skjoldnæsholm.

Her fik skovrider Krarup den 3. august 1943 besøg af redaktør Stig Jensen, der efter et par indledende bemærkninger spurgte skovrideren, om han ville være behjælpelig ved en våbenedkastning ved Gyldenløveshøj samme nat.

Stig Jensen, der siden skulle blive nedkastningschef for hele Sjælland, havde sin sommerbolig Laurentiuslund i Skjoldnæsholmskovene, hvorfor han havde udset en rydning i skoven ved Gyldenløveshøj til nedkastningspunkt.

Indtil da var nedkastningerne fortrinsvis foregået i Jylland, da de allierede flyvere ikke var glade for den lange tur over de tyske flak i Danmark.

Men natten til den 4. august kom så den første særmelding.

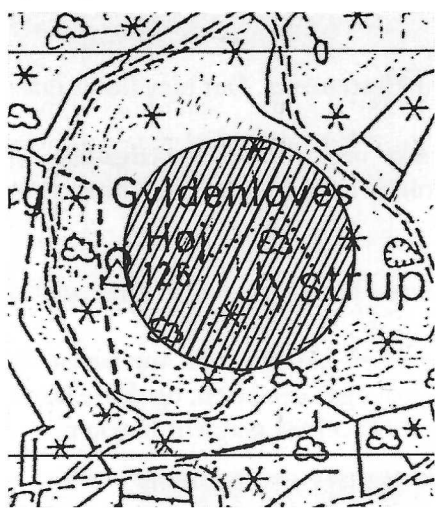
Fra London havde man sluttet den tidlige aftenudsendelse kl. 18.15 med: »På genhør klokken...«, hvilket betød, at modtagelsen var »på«, og

Modtagepladsen ved Gyldenløveshøj set fra højen mod øst. I forgrunden mindestenen over de, der mistede livet i forbindelse med våbenmodtagelserne i området.

da modtagelsen blev bekræftet, ved at 22.15-udsendelsen sluttede med: »Husk at lytte til....«, rykkede modtagefolkene ud.

På pladsen var Stig Jensen, Krarup, Aage Schoch, Ellen og Georg Quistgaard m.fl.¹⁾

Modtagepladsen ved Gyldenløveshøj.

Maskinen kom, kippede med vingerne til hilsen og kastede godset: 6 containere, fortrinsvis med sprængstof.

Containerne blev åbnet, materiellet læsset på skovriderens Chevrolet og kørt til en bræddehytte i skoven. De tomme containere blev droppet i en mose i nærheden.

Nogle dage senere blev sendingen hentet til København.

Den 10.august var Gyldenløveshøj på igen.

Den lokale skovfoged Ib Jensen deltog i denne modtagelse:

»Jeg stod vagt i nærheden af højen, og det første, der røbede, at

maskinen var ved at komme, var »fyrværkeriet« fra antiluftskytset over Ringsted. Der gik så nogle få minutter, før maskinen var over pladsen, og jeg var meget imponeret over dens størrelse«.

Nedkastningen gik fint; igen 6 containere. Det var små ladninger, der blev kastet ved disse tidlige modtagelser.²⁾

Demonstrationerne

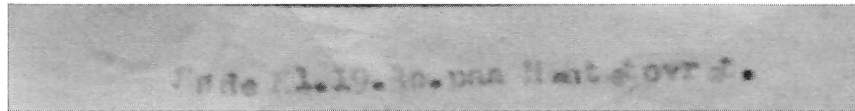
Efteråret 1943 var præget af uro.

Det startede i Odense og udviklede sig så voldsomt, at det lokale politi måtte forstærkes udefra. Således blev der sendt et antal politifolk fra Roskilde til Fyn, til hjælp for de pressede kolleger.

Måske skulle de være blevet hjemme, for kort tid efter gik det løs i Roskilde.

I løbet af dagen, den 22. august, cirkulerede en løbeseddel i byen, som opfordrede til at møde op på Stændertorvet om eftermiddagen.

Ved 15-tiden var der sort af mennesker på »Rådhusetorvet«. Politiet mødte op og forlangte torvet ryddet, men da cirkulerede allerede en lille snip:

Snippen med opfordring til demonstration. (John Hinchely).

»Møde kl. 19.30 paa Hestetorvet«.

Klokken 19.30 strømmede folk så til Hestetorvet. Der blev holdt taler og stemningen var meget ophidset.

Ved 22-tiden begyndte man at trække ned gennem hovedgaden, og kort efter røg et branddæksel gennem ruden til den første forretning, som handlede med tyskerne.

Derefter gik det stærkt.

Folk spredtes ud over byen, og ruderne hos andre tyskvenlige måtte holde for.

I Borgerdiget gik det galt. Her boede en gartner; han var nazist og havde ofte tyskere på besøg. Det havde han også den aften, og da de hørte demonstranterne på gaden, skød en tysk officer ud gennem hækken.

En del forretninger, som handlede med Besættelsesmagten, blev ødelagt om aftenen den 22. august. Her er det gået ud over en købmandsforretning. (Børge Lindegaard Olsen).

Et af skuddene ramte en ung mand, der dræbtes.

Resten af aftenen fortsatte urolighederne, men efterhånden fik politiet

situationen under kontrol, blandt andet ved at arrestere en række af demonstranterne.

Nogle dage senere begravedes den unge mand på Sct. Jørgensbjerg kirkegård. I følget deltog adskillige tusinde mennesker.³⁾

Den unge mand, der blev dræbt i Borgerdiget, bisættes på Sct. Jørgensbjerg Kirkegård.

Militæret interneres

Den 29. august kom så det endelig brud mellem den danske regering og den tyske besættelsesmagt.

Regeringen havde den 28. august meddelt, at den ikke kunne opfylde de tyske krav om standret og dødsdom m.m. og besluttede at gå af.

Det var, hvad den militære side af Besættelsesmagten havde ventet på, og den indledte øjeblikkelig passiviseringen af det danske militær.

For Roskildes vedkommende betød det arrestationen af en række befalingsmænd, som blev interneret på kasernen.

Blandt dem var en gruppe officerer, der i den kommende tid skulle blive markante personer i den lokale modstandsbevægelse.

Forholdene på kasernen var utålelige, og grev Scheel på Ryegaard tilbød derfor, at huse de internerede, hvilket tyskerne accepterede.

På Ryegaard opholdt sig således 27 officerer indtil den 9. september,

hvor de flyttedes til Næstved.⁴⁾ Man kan kun gætte om, hvilke planer, der blev lagt på Ryegaard i de dage.

Ausweis over og under bordet

En følge af den ny situation var kravet om Ausweis, og de følgende dage var køen foran Folkeregisteret på Rådhuset lang.

Det blev en travl tid for registerets leder, Knud Lauritsen, ikke mindst, fordi behovet for falske legitimationskort steg med den nye situation.

Kø foran rådhuset den 29. august.

Fra Folkeregisteret i Roskilde, men iøvrigt ikke kun derfra, udstedtes i de kommende år en strøm af falske legitimationskort, fremstillet af Knud Lauritsen og Erik Arendt.⁵⁾

De illegale kort blev kun udstedt gennem kendte kontakter og efter en kort afhøring. Billederne sørgede den lokale fotograf Carl Larsen for.⁶⁾

Med »den 29. august« havde Besættelsesmagten fået frit spil. Til gengæld steg tilgangen nu støt til modstandsbevægelsen; grupper opstod og aktiviteterne udvidedes.

Politikreds Nr. 4	Legitimationskort for Sikkerhedsomraaderne i Danmark.
Navn	Thomsen, Ove
Stilling	Bankfuldmægtig
Bopæl	Sct. Agnesvej 16, Roskilde
Født d.	25/10 1900 Aarhus
Indhaverens Underskrift	<i>Thomsen</i>
	<p>ROSKILDE POLITI</p> <p>d. 23/10 1944</p> <p>P. M. Pedersen, P.B.</p> <p>Kortet skal altid medføres.</p>

Politikreds Nr. 7	Legitimationskort for danske Statsborgere.
Navn	<i>Carl Vilh. Hansen</i>
Stilling	<i>Musikmester</i>
Bopæl	<i>Quindrupvej 16</i>
Født d.	<i>25/10 1900 København</i>
Indhaverens Underskrift	<i>C. Hansen</i>
	<p>FOLKEREGISTRET I ROSKILDE</p> <p>d. 24/7 1944</p> <p><i>B. Arendt</i></p> <p>Kortet skal altid medføres.</p>

To legitimationskort tilhørende Ove Thomsen. Det falske er udstedt af Erik Arendt på Folkeregistret. Ove Thomsen var tilknyttet den militære amtsledelse.

Fordelingscentralen

I løbet af efteråret udvidede folkene omkring »Studenternes Efterretningstjeneste« i Roskilde deres arbejde.

Sammen med det hastigt voksende oplag på S.E.'s eget blad, opbyggede gruppen nu en omfattende distribution af illegale blade til det øvrige Sjælland.

Dette arbejde, der blev til efter opfordring fra blandt andre Børge Outze og Kate Fleron, voksede hastigt: I august Hjemmefronten, i september Kirkens Front, Frit Danmark, De frie Danske, Nordisk Front, Land og Folk, Frit Forum m.fl., og kort efter nytår kom »1944« til.

C.C.Hinchely, der nu arbejdede i Overformynderiet, dirigerede med sikker hånd forsendelserne til Roskilde af utallige kanaler, og i Roskilde arbejdede Volmer Nielsen og Flemming Engelbrecht Nielsen hårdt med den videre forsendelse.

Da Befrielsen kom, havde godt 440.000 illegale blade passeret gennem Fordelingscentralen i Roskilde! Hertil skal regnes udgivelsen af 40.000 lokale S.E.-blade.⁷⁾

Ved siden af bladarbejdet foregik der fra Fordelingscentralen et omfat-

tende salg af illegale bøger. Dette arbejde, der dækkede hele Sjælland, blev især varetaget af Børge Lindegaard Olsen, der ubetinget var den største kunde hos Frit Nordisk Forlag.⁸⁾

I juni 1944 blev C.C.Hinchely arresteret ved et møde med bl.a. Børge Outze i Tivoli.

Han blev udsat for en hård behandling på Dagmarhus, men røbede ikke noget. Der var ellers nok at fortælle, bladarbejdet i Roskilde havde kun været en del af Hinchelys aktiviteter.

C. C. Hinchely fotograferet i Frøslev-lejren.

Ved samme lejlighed arresteredes Kjeld Frederiksen, der havde hjulpet S. E. i gang i Roskilde. Han døde den 21. 2. 1945 i Neuengamme koncentrationslejr.⁹⁾

I Roskilde førte de øvrige fra gruppen Fordelingscentralen videre.

»Budstikken«

I september måned 1943 udkom endnu et illegalt blad i Roskilde. Det var »Budstikken« udgivet af Børge Lindegaard Olsen.

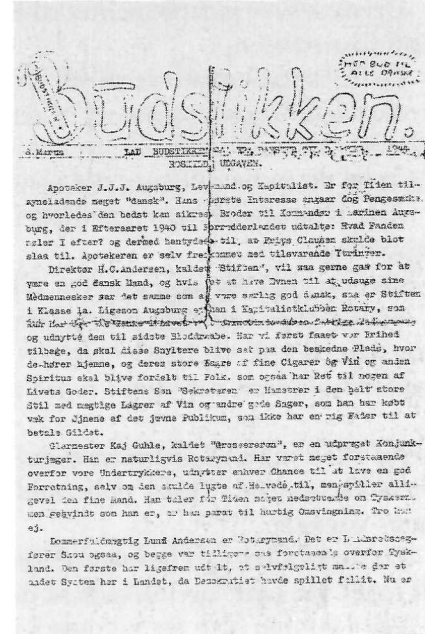
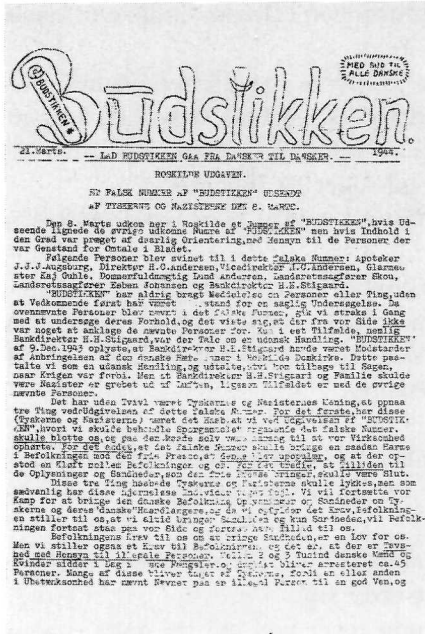
Bladet, der typisk var på fire sider, udkom fast indtil juni 1944, hvor Lindegaard standsede udgivelsen.

Der var flere årsager hertil. Den 8. marts var et nummer af »Budstikken« i omløb i Roskilde, hvori

en del af byens borgere blev omtalt som tyskvenlige. Det drejede sig fortrinsvis om handlende, som støttede modstandsbevægelsen.

Nummeret var falsk, udgivet af tyskerne. Da flere falske numre fulgte, og da et nyt lokalt blad, »Roskilde Kurieren«, kom på gaden i april måned 44, meddelte Lindegaard Olsen i juninummeret af »Budstikken«, at dette blev det sidste.

Lindegaard gled herefter ind i arbejdet med »Roskilde Kurieren«, og »Budstikken« udkom nu kun som et enkeltbladet »Daglig Information«. ¹⁰⁾

Et ægte og falsk nummer af »Budstikken«. Nummeret til højre er det falske fra den 8. marts.

Den 2. oktober 1943

En søndag formiddag kom en af overlærer Nørfelts tidligere elever farende ind ad døren til familien i Frue Kirkestræde: »Jeg er på vej for at samle jøder op. Jeg kommer i eftermiddag, og så skal jeg bruge 500 kr.«

Det var den 3. oktober, halvandet døgn efter jagten på de danske jøder var begyndt.

I løbet af eftermiddagen kørte to biler op foran overlærerens hus, og 15 jødiske flygtninge blev beværtet med kaffe og kringle, inden turen gik videre ad de illegale ruter til Sverige.

Eleven hed iøvrigt Bent A. Koch; han var 16 år gammel.¹¹⁾

En lille uges tid senere henvendte hospitalsforvalteren fra Kommunehospitalet i København sig til Einar Arboe-Rasmussen.

På Sct. Hans Hospital var samlet en snes jødiske flygtninge, og dem skulle man gerne have til Nykøbing Falster den næste dag.

Arboe begav sig til Jernbanestationen og købte 19 billetter til stationer mellem Nakskov og Nykøbing: »Jeg kendte en pålidelig mand på banen, og han gav mig lidt af hver.«

Dernæst blev jøderne hentet til Falckstationen i Bredgade af vognmand Carl Christensen.

På Falckstationen ventede en gruppe politifolk, og efter en grundig instruks begav flygtningene sig afsted i småflokke, idet de fulgte en betjent eller falckmand i passende afstand gennem byen. På perronen blandede de sig med de tyske soldater, der ventede på toget til Nykøbing.

Alle kom afsted, og tilsyneladende foregik resten af transporten uden problemer.

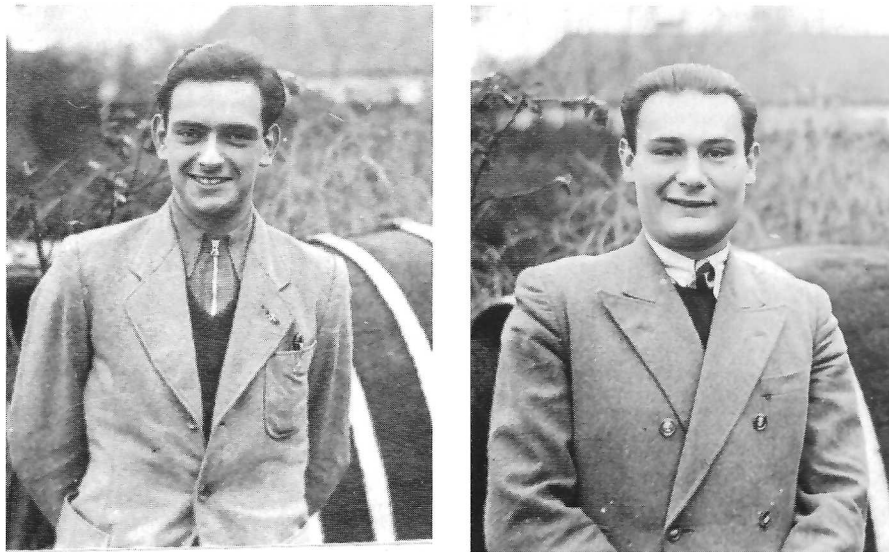
Det var ikke første gang, det efterår, Arboe hjalp jødiske flygtninge.

Et par dage tidligere havde han været i Faxe med en ældre dame. En ung pige, der skulle have været med på den samme tur, nåede ikke frem til mødestedet, hun var blevet taget af Gestapo. ¹²⁾

En aften midt i november standsede et tysk særtog for signal uden for Roskilde station. Tyske politisoldater var sprunget ud og patruljerede langs vognene.

Da toget satte sig i bevægelse igen, trådte de op på trinbrættet, ventede til toget var i fart og lukkede så dørene efter sig.

I det samme blev tre vinduer i en vogn revet ned, og tre unge mænd kastede sig ud og rullede ned ad skrænten til Østre kirkegård. Det var aften, og det var mørkt, så ingen havde bemærket dem.

Gerbard Löb (tv) og Pavel Heller fotograferet i Tholstrups have på Frederiksborgvej.

Det var tre unge jøder: Walter London, Pavel Heller og Gehard Löb, på vej til Theresienstadt.

De tre havde aftalt at flygte, men hver for sig, og de mødtes da heller ikke på kirkegården.

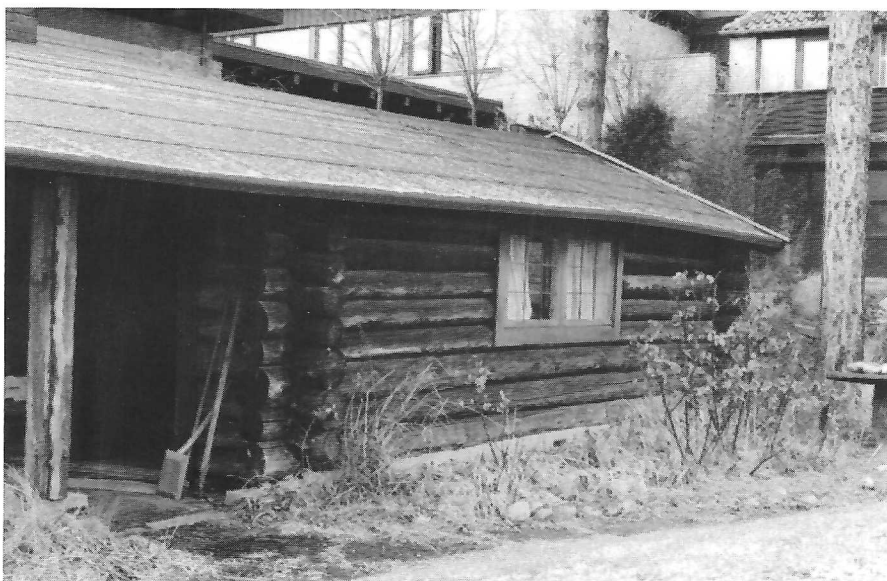
London gik mod nord, og det samme gjorde Heller. Gerhard Löb bankede på i en villa på Kong Valdemarsvej 30. Ejeren, Wennemoes Madsen, var straks parat til at hjælpe. Han kendte en fisker, der sejlede til Sverige, men Löb insisterede på at komme i kontakt med politiet, og efter nogen diskussion blev der ringet.

To betjente mødte op, og tog Löb med til politistationen. Af mangel på bedre blev han indkvarteret i detentionen. Löb fortalte om London og Heller, og betjentene begav sig afsted.

Senere på natten kom de tilbage med Heller. London fandt de ikke, han opholdt sig på en præstegård nord for Roskilde, hvorfra han slap til Sverige.¹³⁾

Næste dag blev flygtningene kørt til Poul Tholstrups villa på Frederiksborgvej. I den store have ned mod fjorden lå et blokhus. Her blev Löb og Heller indkvarteret.

De skulle ikke blive de sidste. I de kommende måneder bragte politifolk fra Roskilde, og det var især Magnus Nielsen, adskillige flygtninge til blokhuset ved Roskilde fjor.

Blokhuset i Tholstrups have.

Tyskerne havde indrettet et større ammunitionsdepot i Boserup, og ofte mødte man patruljer på stierne i skoven.

Herefter udviklede historien sig ganske uventet. Poul Frederiksen fortæller:

»Om eftermiddagen den næste dag cyklede John Hinchely og jeg til Krogsnæb, hvor vi blev meget køligt modtaget af løjtnanten. Det viste sig, at han havde ligget i gavlvinduet med en skarpladt karabin og sigtet på os, da vi nærmede os Krogsnæb. Det var helt klart, at vor tilstedeværelse ikke var ønsket«. ¹⁶⁾

Det var den ikke. Et par dage senere strammede det yderligere til, da løjtnanten meddelte sine hjælpere, at de skulle forsvinde til Sverige. Gjorde de ikke det, ville han angive dem til Gestapo.

Gruppen besluttede sig for at rejse og kom til Stevns, men på stranden ved Gjorslev rygtedes det, at transporten var blevet opdaget. Man vendte tilbage til Roskilde, men i løbet af november dukkede Gestapofolk op i byen, og størstedelen af gruppen forsvandt klogeligt til Sverige ¹⁷⁾.

Men hermed var »Krogsnæbaffæren« ikke slut.

Ved afrejsen til Sverige havde gruppen fortalt om DUI-hytten til folkene på ruten, og sammen med C.C. Hinchely besluttede de at redde, hvad de kunne af Krogsnæbdepotet.

Det blev til tre transportere.

Den første foregik midt i oktober og gjaldt våbnene i DUI-hytten.

En mindre lastbil blev fremskaffet, og fem mand begav sig til Boserup. Det var mørkt, da man nåede skoven, og ad veje uden om de tyske vagtposter nåede man ned til hytten. Bilen blev parkeret mellem træerne og læsset med våben.

Natten før havde Hinchely sorteret våbnene på hyttens loft, og det var klart, at der var flere, end bilen kunne laste. Turen ud af skoven forløb uden vanskeligheder, men ved Sortedamssøen måtte man trække pistolerne mod et par danske betjente. Våbnene blev bragt til Nylandsvej på Frederiksberg.

Inden næste transport måtte folkene fra den illegale rute gå under jorden, og Hinchely måtte skaffe andre hjælpere.

Med et nyt hold tog han nogle dage senere igen til hytten i Boserup; men ved ankomsten affyrede en af gruppens vagtposter ved et uheld sit våben. Da man forlod stedet, efter en del besværligheder med lastbilen, mødte man en tysk patrulje, og man måtte skyde sig igennem.

Ved Røde Port blev bilen så standset af dansk politi, men til alt held var den ene af betjentene Magnus Nielsen, og man fortsatte uantastet til København.

Her fortsatte vanskelighederne, idet de aftalte opbevaringssteder viste sig ikke at holde, og først efter en lang nats kørsel rundt i København fik man anbragt våbnene på loftet over en biograf.

Tilbage stod så resten af kasserne på Krogsnæb. Det var den største opgave, og det hastede.

Depoterne på Holbækegnen var taget af tyskerne, og det var kun et spørgsmål om tid, inden de fandt depotet på Krogsnæb.

Til denne transport allierede Hinchely sig med den såkaldte »Polyteknikerafdeling«, der var ledet af Erik Bennike, oberst Bennikes søn.

Det var en større transport, der vistnok foregik i lastbiler tilhørende Harald Kjær, ejeren af Krogsnæb. Men alt forløb uden uheld, og resten af Bennikes depot endte sikkert i en villa på Amager¹⁸⁾.

To dage efter ankom Gestapo til Krogsnæb.

Table Jam

Som følge af den ændrede situation i august var SOE's repræsentant i Danmark, Flemming B. Muus, blevet kaldt tilbage til London¹⁹⁾.

I november var Muus klar til tilbagerejsen. Nedkastningen skulle foregå over Gyldenløveshøj.

Efter modtagelserne i august havde skovrider Krarup opbygget en lokal modtagegruppe, og da meldingen kom, rykkede man ud. Maskinen kom ikke, der var opstået vanskeligheder, og den måtte vende om.

Dette gentog sig; ialt tre gange måtte Krarups hold vente forgæves.

Klokken syv om aftenen den 11. december lettede Halifax BB 378 D fra Thamesford flyveplads med kurs mod Gyldenløveshøj på vej til operation »Table Jam«.

Endnu engang rykkede alle ud. Stig Jensen hastede fra et selskab på Christianshavn til Roskilde. Her holdt vognmand Carl Christensen parat, og i hans lillebil gik turen til Gyldenløveshøj. Pladsen var klar, lysholdet stod klar, og ved siden af det lokale modtagehold var indkaldt en læge fra Aunstrup Sanatorium.

Ib Jensen havde gravet et par større grave i området til »Jørgens« udstyr.²⁰⁾

Det var måneskin, og det frøs otte grader. Klokken passerede midnat, og flere i den mørke skov var begyndt at indstille sig på endnu en forgæves aften, da man hørte en brummen i det fjerne. Stig Jensen fortæller:

»I en fart kom alle på plads. Signallysene blev tændt, og dér kom maskinen, tydelig i månelys. Den buldrede hen over os, signalerede og fik svar. Så var den forbi, og vi så den dreje af for at lægge an til kastning.

Det tog kun et øjeblik, så var alt stille igen. Vi stod betagne, grebet af en næsten højtidsfuld stemning, ved i vor isolation at føle kontakten sluttet med vore kæmpende venner derude.

Doktoren rev mig ud af rørelsen. Han puffede mig i siden: »Kan du høre?« hviskede han, »der er en anden maskine i luften!«.«²¹⁾

I det samme dykkede en tysk natjager ud af mørket, og en salve sønderrev stilheden. Halifaxen krængede over, besvarede ilden og forsvandt brændende mod sydvest.

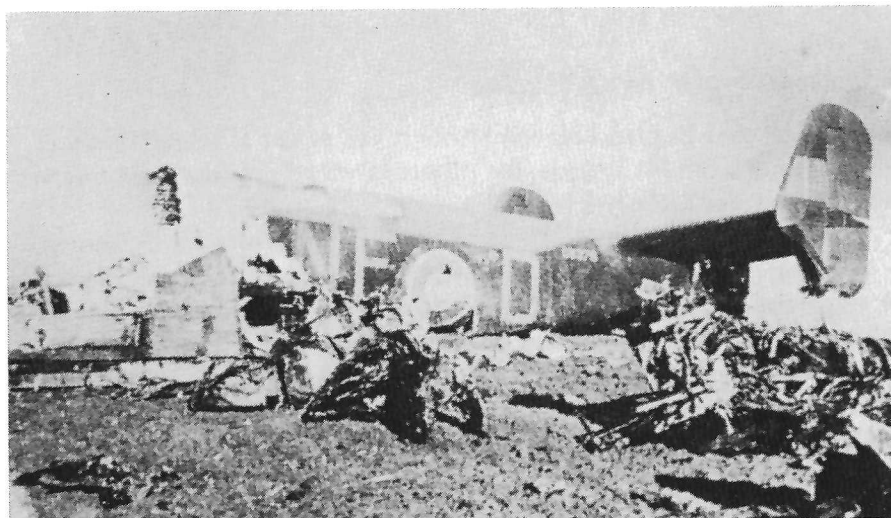
På pladsen havde alle kastet sig ned, mens kuglerne slog i jorden omkring dem.

Det falder uden for denne fremstilling at beskrive de dramatiske minutter i den engelske maskine, men en dygtig pilot satte den brændende Halifax ned på en mark ved Bonderup på Midsjælland.

Alle var uskadede, og Muus, der bogstaveligt talt havde siddet med benene ude over Gyldenløveshøj, instruerede på marken besætningen om, hvordan den skulle prøve at nå til Sverige.

Flyverne blev delt i to grupper og begav sig ud i natten.

På Gyldenløveshøj samlede man sig hurtigt og forlod stedet.

Halifax-maskinen efter nødlandingen ved Bonderup.

Det var godt det samme. Maskinen med Muus skulle desuden have kastet en ladning ved Kattrup nordøst for Tissø. Her havde en ny forstelev på skovridergården Erik Christiansen og Quistgaard og hans folk fra København ventet forgæves.

Da Christiansen i de tidlige morgentimer vendte tilbage til skovridergården, kunne han fortælle, at skoven vrimlede med tyskere, der ledte efter faldskærmsfolk.

Tyskerne havde tabt et kort, der nøje angav nedkastningsstedet ved Gyldenløveshøj.

Nogle dage senere ankom Muus til København²²⁾.

Flygtningehjælpen

Fra Studenternes Efterretningstjeneste var udgået den ide, at skabe en flugtvej for nedstyrkede flyvere gennem Falckstationerne²³⁾.

Denne flugtvej fik den ene gruppe fra Bonderup glæde af.

Ved Elverdamskroen bankede de tre flyvere på hos en gårdmand, han tog kontakt til Grev Scheel på Ryegård, der gennem sin bror i Roskilde fik adviseret Arboe-Rasmussen. Efter en del besvær, kørte Arboe dem til København, hvor andre Falckfolk tog sig af den videre transport.

De tre kom sikkert til Sverige, men den anden gruppe gik det dårligt. De bankede på hos en gårdmand med nazistiske sympatier og blev udleveret til Værnemagten.

»Joseph« sender fra Roskilde

Kontakten med England blev opretholdt ved et net af telegrafister.

Det var et farefuldt arbejde, der udsatte såvel telegrafisten, som de, der husede ham, for en betydelig risiko.

Den 5. februar sendte A. Duus Hansen følgende rapport til London:

»Joseph havde et tilfælde i Roskilde lige før jul, hvor han skulle sende et telegram og modtage tre. Der medgik hertil ca. en time, og dette var tilstrækkeligt til at de tyske vogne kunde finde stedet. De tyske vogne var kommet ind ad en vej, hvor der ikke var vagter og var kommet lige til huset uden at vagterne havde set det. På det tidspunkt var sendingen imidlertid afsluttet og Joseph forlod huset, men lige da han kom udenfor stod der 6 Gestapo mænd ca. 4 meter fra ham. De vendte imidlertid ryggen til i det øjeblik og Joseph slap bort. Derefter stormede Gestapo huset på den anden side af gaden...«²⁴⁾

I efteråret var det blevet stadig vanskeligere for »Joseph«, Tage Fischer Holst, at holde sig fri af de tyske pejlevogne i København, og man søgte da sendesteder uden for hovedstaden.

Et af stederne lå i Roskilde på loftet af Amtssygehuset, hvorfra der blev sendt kort før julen 1943.

Sendemulighederne viste sig at være dårlige, og der var bidende koldt på loftet. Rutinemæssigt var der posteret vagter rundt om hospitalet på udkig efter pejlevogne. Sendingen tog tre kvarter, hvorefter Holst og hans hjælpere pakkede sammen og forlod hospitalet. Næppe var de kommet uden for porten på Køgevej, før 5-6 pistolbevæbnede mænd stormede ind i en lille villa skråt over for hospitalet. Det var tydeligt, at de var blevet »pejlet«, og radiofolkene forsvandt skyndsomst ud af porten. De har givetvis taget vejen over broen, der gik over banelegemet. Broen var en stålkonstruktion, og den havde drejet tyskernes pejlesignal så meget, at de troede telegrafisten sad i villaen på Køgevej. Der blev ikke oftere sendt fra Amtssygehuset; sikkert til glæde for patienterne, der havde haft »Josephs« morsesignal kørende i deres hovedtelefoner.²⁵⁾

På dette tidspunkt var Gustav Leopold Reimar indtrådt i gruppen omkring Fischer Holst.

Reimar, der havde været politimand i Roskilde, havde fra sommeren 1943 arbejdet som telegrafist på politigården i København, og herigenem var han kommet i kontakt med Tage Fischer Holst.

I tiden indtil sin arrestation i september 44, deltog Reimar i radiokontakten til England, overvejende fra Roskilde.²⁶⁾

Efter affæren på Amtssygehuset skulle der findes nye sendesteder i Roskilde. Dette arbejde påtog Magnus Nielsen sig:²⁷⁾

To steder på Frederiksborgvej, hos grev Mogens Scheel og hos konsulent Oluf Nielsen, blev brugt i begrænset omfang.

Det samme gjaldt villaen Masterhøj i Himmelev hos familien Bryning. Herfra sendte man kun en enkelt gang på grund af dårlige sendeforhold.

Det bedste sted viste sig at være hos gårdejer Laurids Andersen i Vindinge Lillevang. Gården lå øde og højt, hvilket gav stor sikkerhed og gode sendeforhold.

Herfra blev der sendt til England formodentlig indtil september 1944, da politiet måtte gå under jorden.

Laurids Andersen var iøvrigt en af de faste hjælpere i modstandsarbejdet.

På gården i Vindinge Lillevang fandt mange flygtninge et sikkert opholdssted, politiets grupper brugte stedet flittigt, og i laden dækkede halmen over depoter af illegale våben.²⁸⁾

Ved udgangen af 1943 var linierne trukket op. Tiden var inde til at vise om man var for eller imod. En enkelt sabotage viste det med al tydelighed: Et autoværksted i Roskilde forhandlede Mercedesbiler. I den egenskab reparerede værkstedet Værnemagtens biler, der jo overvejende var – Mercedesbiler.

Dette arbejde var vel mere eller mindre frivilligt, men det var arbejde for Besættelsesmagten.

Den 1. november saboteredes værkstedet. Otte tyske køretøjer blev beskadiget, men virksomheden kunne fortsætte sit arbejde.

Hvem der foretog sabotagen vides ikke, men signalet var tydeligt.